

# Česká Kanada 2005

STUDENTSKÝ VÝZKUM KRAJINY



## Krásný kraj je Česká Kanada...

... člověk vykročí po zapomenutých cestách, nad hlavou hlubinu nebe, kde kroužící dravci vyprávějí o svobodě, v uších šumění lesů bez konce, před očima stopy vyprávění o dávno ztracených časech – ruiny starých stavení, kostelů i zámků, ale i um minulých generací. A uprostřed toho krásná setkání s krásnými lidmi, kteří v kraji žijí a snaží se ho pozvednout k ještě větší kráse.

Snad mohou říci i za naše studenty a kantory, že Českou Kanadu máme rádi a tak jsme se tam během tradičních červenových výzkumů Přírodní školy po třech letech opět vrátili. Časopis, který držíte v ruce by vás chtěl seznámit s tím, čím jsme se letos zabývali a co zajímavého se nám podařilo zjistit. Jde pouze o stručné shrnutí jednotlivých výzkumů zpestřené „veselými příhodami“ z našich cest. Pokud by vás výsledky naší práce zajímaly víc, můžete zdarma získat CD se všemi sborníky. Buď osobně u bratří karmelitánů v Kostelním Vydří, nebo vám jej zašleme poštou, pokud nás kontaktujete na e-mailu, nebo adrese naší školy.

**Mgr. František Tichý**

ředitel Soukromého reálného gymnázia Přírodní škola, o. p. s.

## Práce vzniklé v rámci výzkumného projektu Česká Kanada 2005

- 1) Biologický průzkum rybníků v okolí zaniklých vesnic Romavy a Rajchěřova** (Martin Sládeček, Tomáš Göndör, Nikola Kapic, André Langer, Marie Hrdinová, Jonáš Didunik, Timothy Dimoskakis, Tomáš Miklovič, Martin Třešňák, Petr Dohnal)  
odborný konzultant: Mgr. František Tichý
- 2) Turistický průzkum obcí České Kanady** (Kateřina Mírná, Dominika Volfová, Barbora Němečková, Kateřina Jindrová, Barbora Jindrová, Michaela Kubcová, Julie Machoňová)  
odborný konzultant: Mgr. Mária Lazarčíková, spolupráce: Jiří Kněžíček
- 3) Průzkum povodí toku řeky Dračice** (Václav Mazanec, Vojtěch Mucha, Martin Sochor, Karel Švarc, Karel Kudláček, Jakub Chaloupek, Jakub Lhořan)  
odborný konzultant: RNDr. Marek Matura
- 4) Film Česká Kanada – Putování ze Slavonic do Nové Bystřice** (Pavel Pechatý, Veronika Klímová, Martin Havlík, Tomáš Žatečka)  
odborný konzultant: Michal Staněk
- 5) Průzkum sakrálních staveb na Slavonicu a Dačicku** (Vojtěch Mazanec, Ondřej Solníčka, Lukáš Hoch, Lenka Uvázlová, Kristýna Kaňoková, Jana Kopejčková)  
odborný konzultant: PhDr. Hana Havlůjová, spolupráce: Mgr. Helena Petržilková
- 6) Průzkum názorů obyvatel mezi starousedlíky a přistěhovalci v České Kanadě** (Alena Švarcová, Barbora Kopencová, Jakub Mařík, Michal Kopenec, Lutfia Drastilová, Jakub Volf, Martin Pešek)  
odborný konzultant: Mgr. Vojtěch Žák
- 7) Průzkum památných stromů České Kanady** (Jaroslav Burdych, Petra Kодиšová, Petr Kudláček, Markéta Dlouhá, Alexandra Brabcová, Ondřej Svoboda, Marek Košťál)  
odborný konzultant: Mgr. Jakub Mrázek
- 8) Vývoj kulturní krajiny v jižní části České Kanady** (Michal Sikyta, Adam Rajčan, Tomáš Kudera, Tomáš Peterka, Jan Steinic, Lukáš Beneš)  
odborný konzultant: Mgr. František Tichý

Další informace o našich projektech i škole naleznete na: <http://www.prirodniskola.cz>

## Jak šel čas aneb jizvy a otázky...

Když někdo z nás řekne „Česká Kanada“, tak se každému člověku, se kterým jsem se setkal začne vypravovat Kanada a její přírodní zajímavosti a potom se zeptá „a to jste byly jako v Kanadě“? Z toho vyplývá, že název Česká Kanada není lidem v Čechách příliš znám. Možná i proto, že zde bylo před zhruba patnácti lety nepřístupné vojenské pásmo – tzv. „železná opona“.

Můžeme si klást otázku, jestli bylo zbudování „železné opony“ správné. Názory na tuto problematiku se však různí. Vzhledem k tomu, že se nám vrací po zhruba šestnáctileté proluce komunisté opět do čela politiky, tak bych položil otázku, jestli nepřibývá lidí, kteří by chtěli vrátit čas zpět. Mnohde zůstává vše při starém, lidé zde volili a volí komunisty. A tak to má či nemá být? Kvůli politickým důvodům byly zbourány vesnice v oblasti České Kanady. Byla ukončena jakási trajektorie života v této oblasti, která započala již ve dvanáctém století. Kolonizace tohoto kraje nebyla jednoduchým a jednorázovým aktem. V kolonizačním procesu figurovali hrabata

z Raabsu, Pasovské biskupství, Johanité, Zobinové a další. Započala ve 12. století a skončila rozdělením území na dva celky a to oblast spadající pod Landštejn a oblast spadající pod Bystřici někdy v 15. století. Už od dvanáctého století se v této oblasti začala budovat síť vesnic, cest, hospodářských stavení a sakrálních staveb. V patnáctém století zde nastal rozvoj rybníkářství. Krajina byla systematicky přetvářena a nastala jistá rovnováha mezi krajinou a člověkem. Průmyslová revoluce se této oblasti prakticky nedotkla. Z toho můžeme usuzovat, že se zde zachovala klasická barokní krajina, která nebyla až na výjimky narušena. Po druhé světové válce byli z této oblasti vystěhováni Němci, kteří byli nahrazeni obyvateli z jiných částí Čech. V padesátých letech byla oblast „Česká Kanada“ prohlášena za vojenské pásmo. Normálním lidem byl do této oblasti zakázán vstup. Přístup do této oblasti měli pouze lesníci a armáda. Z toho vyplývá, že normální obyvatelé, kteří se do této oblasti přistěhovali neměli ani potuchy o tom co se v této oblasti nacházelo.

Po roce 1989 byl vojenský prostor zrušen a zpřístupněn všem.

A dnes? Mnoho lidí se snaží pochopit, co všechno se v tomto kraji stalo, přemýšlí jak usmířit minulé krivdy a oživit to, co bylo zapomenuto. Mnoho lidí zahořkle vzpomíná na minulé „zlaté časy“. To co bylo nelze zahodit. Ale důležité je to, co je a bude. A to záleží hlavně na nás. Dokážeme být lepší?

*Adam Rajčan (16 let)  
skupina vývoj  
kulturní krajiny  
České Kanady*



# Zapomenutý ráj

## aneb biologický průzkum rybníků

V Čechách není v dnešních dobách mnoho míst, o kterých můžeme s čistým svědomím říci, že jsou zcela liduprázdná. Okolí zaniklých obcí Romavy a Rajchérova k nim však s jistotou počítat můžeme. Území se rozprostírá jen asi šest kilometrů jihozápadně od Starého Města pod Landštejnem, avšak turisty zde můžeme potkat jen velmi zřídka. Jedinými svědky toho, že území bývalo kdysi také osídleno jsou, s výjimkou všudy-přítomných kopřiv a vlčích bobů, jen občasné hromady kamenů, náznaky zdí na ploše bývalých vesnic a rybníků. Rybníků je v oblasti celkem pět a staly se nedělitelnou součástí krajinného rázu oblasti. Pravděpodobně však jen díky naprosté liduprázdnosti se z oblasti stal nádherný krajinný celek, obývaný celou řadou krásných a zajímavých druhů rostlin a živočichů, z nichž mnohé jsou zařazeny mezi ohrožené.

To jsme si uvědomili a rozhodli jsme se vytvořit skupinu, která by těchto pět rybníků (Návarský, Kačer, Rajchérofský, Romavský Mlýnský a Starý Romavský) prozkoumala z biologického hlediska. Tak vznikla desetičlenná skupina, která si výzkum rozdělila na čtyři části.

### Na břehu i v bahně

Prvním úkolem bylo provést botanický průzkum. Vzhledem k hlavnímu cíli jsme se zabývali rostlinnými společenstvy na březích rybníků. A to zejména těmi mokřadními. Pásmo příbřežních mokřadních porostů bylo na většině rybníků velmi vyvinuté. Jen poměrně vzácně však bylo tvořeno rákosem, na většině míst převažoval porost ostřic. Zcela nejrozvinutější bylo toto pásmo na Návarském rybníku, který proto považujeme za botanicky nejhodnotnější. Při výzkumu jsme se velmi podrobně zabývali výskytem zvláště chráněných druhů. Při botanické části naší práce se nám podařilo nalézt dva. Na většině rybníků byl poměrně hojný bazanovec kytkokvětý a o něco vzácněji se vyskytovala dřípatka horská.

Druhou částí výzkumu byl průzkum hydrobiologický, který se zabýval výskytem vodních bezobratlých živočichů a v souvislosti s výskytem jednotlivých druhů určoval přibližnou čistotu vody (s pomocí saprobního

indexu). Celkem jsme našli 74 druhů vodních bezobratlých živočichů. Jeden z nich – škeble rybníčná, kterou jsme odchytili na Romavském Mlýnském rybníku, je zařazen mezi ohrožené druhy. Vodu hodnotíme na většině stanovišť jako čistou, až mírně znečištěnou.

### Kdo to byl?!

Třetím výzkumem byl výzkum ornitologický, při kterém jsme se zabývali výskytem vodních a mokřadních druhů ptáků. Těch jsme našli celkem šestnáct a u šesti z nich jsme prokázali hnízdění. Z nich jeden je zařazen mezi kriticky ohrožené druhy, jeden mezi silně ohrožené druhy a čtyři mezi ohrožené druhy. Mezi nejzajímavější patří pozorování orla mořského a vodouše tmavého. Za zmínku stojí také populace (3 – 5 párů) kulíka říčního na polovypuštěném dně rybníka Kačer. Bohužel jsme zde také narazili na významný ochrannářský problém.

Již na počátku nás zarazilo, že oba hnízdící páry labutí velkých vodily jen po jednom mláděti. Odpověď na tuto otázku jsme našli v opuštěném hnízdě na Rajchérofském rybníku v podobě tří rozbitých vajec. Pravděpodobně se tedy někdo zalekl těchto krásných a neškodných ptáků (v literatuře ojedinělé případy pozření malých rybek se ve valně většině týkají ryb mrtvých nebo nemocných) a rozhodl se je decimovat. Prosíme vás, nebuďte lhostejní (nejen) k tomuto bezohlednému ničení přírody a pokuste se dalšímu vandalství ve vašem okolí zabránit.

### Samá vzácnost

Poslední, avšak neméně zajímavou částí naší práce, byl průzkum výskytu obojživelníků a plazů. Obojživelníků jsme celkem našli osm druhů, z čehož bylo pět druhů žab a tři druhy čolků. Ohrožený druh mezi nimi byl jeden, silně ohrožených pět a kriticky ohrožený také jeden.





Tím byl čolek velký, kterého jsme objevili na Návarském rybníku. Za zajímavý považujeme výskyt rosničky zelené a skokana štíhlého na rybníku

naší vlasti zajeli podívat. Věříme, že rozhodně nebudete litovat.

*Martin Sládeček (15 let)*

*skupina Biologický průzkum rybníků České Kanady*

## Němí svědkové aneb dokumentace památných stromů

Když jsem se poprvé dozvěděl o skupině „stromy“, nevěděl jsem, co od ní mám očekávat. Tak jsem se rozhodl zjistit co nejvíce o této expediční skupině. Zaujalo mě to natolik, že jsem se k této skupině připojil.

Naše putování po krajině České Kanady spočívalo v tom, že když jsme zaznamenali nějaký starý, nebo jinak zajímavý strom, určili jsme ho, popsali, změřili, pořídili fotografie a údaje zapsali do tabulek. Snažili jsme se také zjistit, jestli se k jednotlivým stromům nevztahuje nějaká pověst, ale kromě opakujícího se „tady pod tím stromem, kluci, přespával Žižka...“, jsme žádnou pověst neobjevili.

Na cestách jsme zažili mnoho krásných zážitků, ale bohužel i mnoho těch, které nebyly tak krásné. Cesta byla často dlouhá, počasí bylo mnoho dnů chladné a deštivé. Mnohdy jsme si sáhli na dno svých sil.

Nejkrásnější pro mě ale byl den, když jsme putovali krajinou k opuštěnému rybníku Kačer. Celý den jsem se těšil až uvidím ten rybník a nádhernou přírodu kolem. K večeru, když už jsme se blížili k našemu cíli, jsme se ocitli v pustém lese, ve kterém vedla malá cestička přímo k rybníku. Šel jsem úzkou cestou a přemýšlel, jak bude rybník vypadat. Vedla kousek od něj a když jsem uviděl vodu, byl jsem ohromen. Slunce na ni házelo poslední paprsky tohoto dne a mě to připadalo strašně uklidňující po tom vyčerpávajícím dni. Rybník byl zpola vyschlý, vyschlá část tvořila dlouhou pláž, na které ležely sem tam velké oblé kameny. Chvilí jsem ještě koukal na tu náheru přede mnou a pak jsem se vydal zpět do lesa rozbalit svůj stan a šel dočerpát energii na další náročný den.

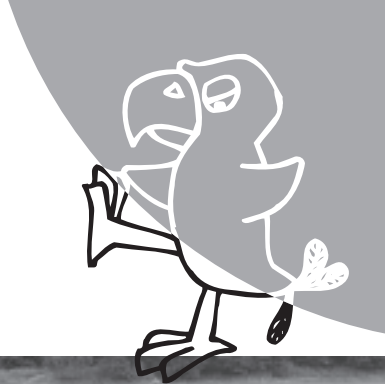
*Jaroslav Burdych a Petra Kodíšová (17 let)*

*skupina Průzkum památných stromů České Kanady*



🕒 „Kam zalezli?“ André při průzkumu obojživelníků

Bahenní lázně Kačera ▶



## Bahňáci (Charadriiformes)

Nikola Kapic (14 let)

Všechno to začalo v tu osudnou chvíli, kdy jsme se (skupina rybníky), celí umazaní šli vykopat do studeného rybníka Kačera. Vběhli jsme do vody a počali hrát všelijaké oblíbené hry, které zde raději nebudu popisovat. Najednou nás napadlo, že si budeme ve vodě házet míčkem. Hra se rozvíjela až do chvíle, kdy nám míč zaletěl na světlezelené místo – na vypuštěném dně.

Že je zde asi 0,5 metru hluboké bahno, to jsme věděli, a proto jsme se obvykle tomu místu vyhýbali, jak to jen bylo možné. Nicméně míček byl uprostřed této bažiny a já jsem pro něj musel jít. Opatrně jsem vykročil na ono místo a zabořil se do bahna až po kolena. Čím víc jsem se k míčku blížil, tím víc jsem do bahna zapadal a když jsem míč vytáhl, byl jsem od bahna téměř celý. Ostatní se mi smáli, ale já jsem na ně zavolał: „Kdo sem půjde za mnou?!“ Odpovědí mi byl hlasitý řev a v minutě jsme se v bahně rochnili všichni. Klouzali jsme se po břiše (jen jsme museli dávat pozor na ostré předměty), patlali si bahno do uší a vlasů a nakonec naše bahenní koupel vyvrcholila velkou bitvou všichni proti všem.

## Jak jsme sportovali

Markéta Dlouhá (17 let)

Dny v terénu pomalu ubíhaly, každý se těšil na základnu nejen proto, aby se umyl, ale hlavně proto, že na základně se odehrávaly večerní zápasy ve fotbale a holky hromadně propadly volejbalu.

Fotbalová utkání byla vrcholem dne. Většina chlapců vybíhala na hřiště při každé příležitosti, aby na večerní zápas byla náležitě připravena.

Tým protihráčů se skládal z místní mládeže. A byli to silní protihráči. Ani jsme se nedivili, protože vesnice Lomy nenabízela žádné kulturní vlastně ani jiné vyžití, takže místní hoši i děvčata na hřišti trávili většinu svého volného času a byli tedy téměř skutečnými profesionály. Místní liga hráčů poklusalava po hřišti se zapálenou Startkou, zatímco naši hráči s propocenými tričky křížovali hřiště.

Na druhou stranu musím uznat, že porážka našeho týmu nebyla vždy tak drtivá a párkrát jsme i zvítězili.

Na závěr tedy můžu zkonstatovat, že expedice nám přinesla nejen nové poznatky z oboru, kterému jsme se věnovali, ale i zvýšila naši fyzickou kondici. No a to se vyplatí!



► „Voda je jako žiletky...“ skupina vývoj krajiny



► Tomáš na dně rybníku Kačer



► Jakub zkoumá okolí říčky Dračice





◀ Rada Expedice v Lomech u Kunžaku



▶ „Snad to do rána uschne“ – večerní siesta skupiny Rybníky

# Po ztracených cestách

## aneb vývoj kulturní krajiny České Kanady

V rámci letošní expedice se naše pětičlenná skupina zabývala vývojem krajiny v jižním cípu České Kanady (tj. jižně od Starého Města pod Landštejnem). Kolonizace zkoumané oblasti započala ve 12. století a skončila v 15. století rozdělením území na dva celky, a to na oblast spadající pod Landštejn a oblast spadající pod Novou Bystřici. V této oblasti byli kolonizátoři hrabata z Raabsu, Johanité, Pasovské biskupství a další. Ještě před druhou světovou válkou se v tomto kraji nacházelo několik obcí především s německým obyvatelstvem a velice rozvinutou infrastrukturou. Po druhé světové válce byli z této oblasti na základě Benešových dekretů Němci vysídleni. Do takto vysídlených obcí se posléze stěhovali čeští obyvatelé, ale již v 50. letech byly obce v pohraničí zcela vysídleny znovu a „srovnány se zemí“. Vznikl zde vojenský prostor, který byl nepřístupný veřejnosti až do 90. let. Místa dříve osídlená zpusťla, staré cesty a ruiny stavení zarůstaly.

Pro naši skupinu byla proto tato oblast zajímavá svou historií a krajinným rázem, ale i sledováním, jak se do oblasti bez lidského osídlení vrací příroda. Nešlo nám ale o historii plnou letopočtů a jmen, ale o to, jak se vyvíjela celá krajina a její využívání člověkem. Proto jsme se zabývali nejen celkovou historií, ale především vývojem ploch v krajině (plocha lesů, polí, luk,

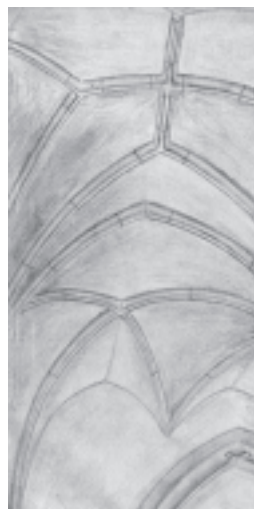
cestní síť, rozvoj zástavby, apod.) v jednotlivých staletích.

Další důležitou součástí práce bylo mapování významných krajinných a architektonických prvků, které se v krajině zachovaly, ale i těch, které už zanikají. Výraznější prvky v krajině jsme popsali, zakreslili jejich polohu do plánků a pořídili jejich fotodokumentaci. U krajinných prvků jsme se především zaměřili na aleje, významné stromy a cesty. U architektonických prvků pro nás byly důležité především sakrální stavby a zaniklé obce (zde jsme mapovali pozůstatky stavení).

Jako podklady pro naši práci nám sloužily především mapy prvního, druhého a třetího vojenského mapování a mapa území v současnosti v měřítku 1:10 000. Mnoho ale záleželo na přímém pozorování v terénu – celou oblast jsme několikrát pěšky prochodili a podrobně prozkoumali.

Během našeho výzkumu se nám podařilo shromáždit velké množství informací, všechny jsou k dispozici v našem sborníku. Doufáme, že naše práce potěší místní obyvatele i návštěvníky kraje. Zároveň uvítáme jakékoliv poznámky k naší práci, případně další tipy na zajímavá místa v České Kanadě.

*Michal Sikyta (15 let), Adam Rajčan (16 let)*  
skupina Vývoj kulturní krajiny České Kanady





# Dvojlovní kostely na Dačicku a Slavonicu aneb průzkum sakrálních staveb

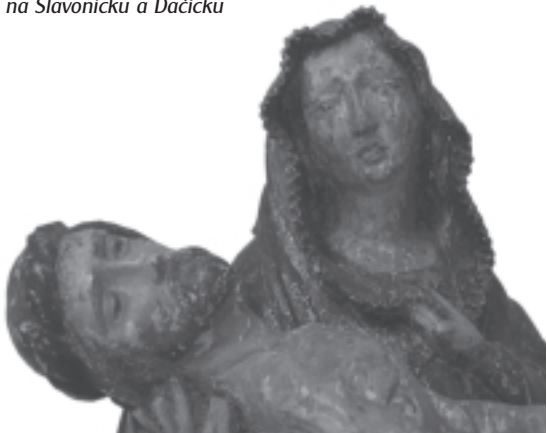
V květnu roku 2005 jako již po mnoho let jsme se začali připravovat na letošní expedici. Když jsme se rozhodovali do jaké skupiny se zařadíme, kostely pro nás byly jasná volba. Spolu s námi se pro tuto skupinu rozhodli členové Vojta, Lenka, Kristýna a Jana.

Po dlouhých a neúspěšných rozhovorech s mocností duchovní, tzn. Českobudějovickým biskupstvím, které má pod správou kostely v okolí Nové Bystrice, a které neprojevalo pro naši práci přílišné nadšení, zůstal naší jedinou nadějí karmelitánský klášter v Kostelním Vydří se kterým má naše škola dobré vztahy. Doufali jsme, že se nám podaří získat přístup do některých objektů, které spadají právě pod klášter karmelitánů. Po rozmluvě s karmelitány, jmenovitě s Otcem Gorazdem, nabrala naše práce poněkud jiný směr. Stanovili jsme si cíl, že za dobu našeho pobytu vytvoříme ilustrační výstavu o dvojlovním kostele v Liděrovicích. Dvojlovní kostely jsou v Čechách v celku ojedinělé ale právě v této lokalitě jich je nezvykle mnoho. Proto jsme pro porovnání zdokumentovali i tyto objekty: kostel Božího Těla (svatého Ducha) ve Slavonicích, kostel sv. Jana Křtitele v Českém Rudolci, kostel sv. Petra a Pavla ve Volfířově, kostel sv. Lamberta v Lipolci a kostel sv. Petra a Pavla v Cizkrajově. Většina těchto kostelů byla v minulosti používána i za účelem obrany což se také odrazilo v jejich podobě.



Náš hlavní cíl se nám podařilo splnit a výstava je nyní umístěna v Liděrovickém kostele.

*Lukáš Hoch a Ondřej Solníčka (18 let)  
skupina Průzkum sakrálních staveb  
na Slavonicu a Dačicku*



# Kamera, ... klapka, ... akce!

## aneb dokument o České Kanadě

Krajina České Kanady oplývá neuvěřitelnou krásou a rozmanitostí. Málo lidí z naší země tuto oblast zná, málokdo má tu možnost si ji na vlastní oči prohlédnout. Právě proto se zrodil nápad natočit o ní dokument, zachytit její významné památky, krásná místa a tichá zákoutí. Aby byla naše skupina dostatečně mobilní a dokázali jsme během čtrnácti dnů natočit dostatek záběrů, čítala pouze čtyři členy.

Ještě v Praze jsme si vyznačili místa na mapě, která jsme chtěli natočit. Mezi nimi byly například renesanční město Slavonice – památková rezervace nominovaná na seznam UNESCO, klášter u Nové Bystřice, zřícenina mohutného románského hradu Landštejn, bizoní farma u Starého Města pod Landštejnem, rybník Kačer se svou výjimečnou faunou a florou, muzeum opevnění z roku 1938 vybudované na obranu ČSR, nebo unikátní úzkorozchodná trať z Nové Bystřice do Jindřichova Hradce dlouhá 33 km, která je v provozu od roku 1897. Nezbytné také bylo vypracovat předběžný časový plán a scénář.

Pro zábavnější a přehlednější děj dokumentem provázejí dva turisté. Záběry jsme točili bez zvuku. Ten jsme dodělávali ve studiu i s komentářem až v Praze, stejně jako sestřihání filmu. Točit zá-

běry se zvukem by bylo příliš náročné, jelikož jsme neměli techniku ani vhodné podmínky. Přespávali jsme většinou v závětrí lesa, u rybníků a na základnu jsme se vraceli dobíjet baterie a shlédnout natočené záběry. Hudbu nám k filmu složil náš odborný poradce a hudebník Michal Staněk.

Doufáme, že se nám podařilo splnit to, co jsme si předsevzali. Zachytit co nejvíce výjimečných míst této oblasti a zaujmout dokumentem diváka natolik, aby zatoužil tento kout naší země navštívit.

Veronika  
Klímová  
(19 let)  
skupina  
Film Česká  
Kanada



## Dobrý člověk ještě žije!

Alena Švarcová (19 let)

*Přšlo, byla zima ... no, nebylo moc pěkné počasí. Schylovalo se již k večeru a my zatím neměli kde spát.*

*S Jakubem jsme šli narychlo vyplnit poslední pár dotazníků. V poslední naplánované chalupě nás přívětivě přijali a zároveň politovali. Po tom, co jsme povyprávěli, proč tu jsme a co tu děláme, jsme vyplnili dotazníky a chystali se k odchodu. Moc se nám do té zimy nechtělo a patrně to na nás bylo vidět. Paní se zajímala, kde vlastně spíme a tak... Poté, co jsme odpověděli, že „venku ve stanech“, se zděsila a nabídla nám i s manželem nocleh. Zbytek skupiny to přivítal s nadšením, až na pana učitele Žáka. I ten však později pod nátlakem přijal.*

*Spalo se nám krásně. Bylo teplo a měli jsme veškerý komfort. Ráno jsme se nasnídali, vyčerpali jsme všechny zásoby jídla (nejen své), poděkovali jsme, rozloučili se a vydali jsme se zase dál...*

## Konec na začátku

Jana Kopejtková (13 let)

*První večer v terénu – seděli jsme u ohně a jedli večeri. Pomalu se stmívalo. Z našeho rozhovoru nás vyrušila dvě přibližující se světla neznámého auta. Nejdřív jsme se vylekali, že jsou to lesáci. Za chvíli však u nás auto zastavilo a řidič se nás ptal, zda jsme tu neviděli psa. My, že neviděli, a on odjel. Znovu jsme se zabrali do hovoru a na milého psa zapomněli. V tom se k nám přiblížila malá silueta, ze které se vyklubal malý černý pejsek. Zprvu se nás bál, ale za chvíli jsme si ho oblíbili a on si oblíbil nás.*

*Začali jsme se „modlit“, aby se pro něj neznámý hledač vrátil. A opravdu! Asi po hodině jsme opět uviděli dvě známá světla. Pán byl šťastný, že má svého mazlíčka zase u sebe a při odjezdu konstatoval: „Byli jsme na liškách“.*

*A co dodat na závěr? Happy End!*



# Dotazníkáři

## aneb sociologický průzkum

Jako každý rok se jelo na expedici. Tentokrát jsme se vydali do České Kanady. Chtěli jsme zkoumat něco, co jsme doposud nezkoumali. Zaměřili jsme se na průzkum názorů mezi starousedlíky a přistěhovalci v této oblasti.

Prvně nás zajímalo, co si vlastně myslí. Dále jsme chtěli zjistit, proč a jestli vůbec se sem lidé stěhují. No a poslední věcí, na kterou jsme se soustředili, bylo srovnání starousedlíků a přistěhovalců (lidí přistěhovaných do této oblasti v posledních 15 letech).

Všechno jsme zjišťovali pomocí dvou dotazníků, které jsme sami vymysleli. První dotazník byl určen pro všechny dotazované a měl několik okruhů soustředících se na osobní údaje, politický názor, Evropskou unii, zaměstnání či jejich budoucnost a spokojenost se současným životním stylem. Druhý dotazník byl už jen pro přistěhovalce. V něm byl okruh otázek soustředěný na bydlení (spokojenost, důvody přistěhování, apod.).

Nakonec z výzkumu například vyplynulo, že mezi starousedlíky a přistěhovalci panují v celku dobré vztahy a jejich názorové rozdíly se liší hlavně z hlediska věku. Dalším důležitým zjištěním je, že do zkoumané oblasti se lidé stěhují zejména za práci, bydlením a rodinou.

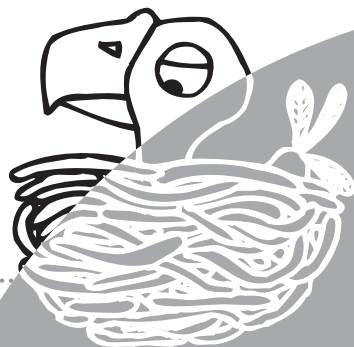
*Alena Švarcová (19 let)*

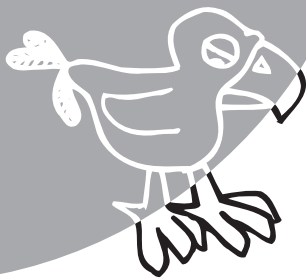
*skupina Průzkum názorů obyvatel  
mezi starousedlíky a přistěhovalci v České Kanadě*



☉ „Jakube, už je to jenom dvacet kilometrů...“

☉ „Vo co go?“ Vojta a Karel





„Úsměv! To není reklama  
na traktor...“ – skupina  
turistický průzkum vesnic



## Vesnice aneb turistický průzkum

Naše sedmičlenná skupina s operativním názvem „Vesnice“ se zabývala turistickým průzkumem obcí České Kanady. Náš projekt vznikl ve spolupráci s Jiřím Kněžíčkem ze Stálkova, který z České Kanady pochází a vytváří internetové stránky týkající se této oblasti. Tato idea nás zaujala, a proto jsme se rozhodli mu pomoci se sběrem informací.

Jak naše práce probíhala? Při práci v terénu jsme se v každé obci rozdělili do dvojic, popř. trojic. Jedna skupina doplňovala dotazníky s místními lidmi, druhá (třetí) se zaměřila na zdo-

kumentování obce (cyklotrasy, turistické trasy, památky, možnost stravování a ubytování, služby a sportovní zařízení).

A jak to vše dopadlo? Celkem jsme prozkoumali 21 menších obcí a 4 větší města (Kunžak, Nová Bystřice, Slavonice a Český Rudolec). Kromě podrobnějších dotazníků týkajících se cestovního ruchu jsme v každé obci vypracovali několik dotazníků pro obyvatele zaměřených na jejich spokojenost s místními službami. Tyto informace jsme doplnili koncem prázdnin a v září na internetové stránky: [www.ceska-kanada.info](http://www.ceska-kanada.info).

Doufáme, že je také navštívíte!

*Kateřina Mírná (15 let) a Barbora Němečková (13 let)  
skupina Turistický průzkum obcí České Kanady*

## Na závěr

... se sluší poděkovat. Je mnoho těch, bez kterých bychom na našich cestách zůstali ztraceni, mnoho těch, kteří nám drželi palce a pomáhali. Děkujeme Jiřímu Kněžíčkovi, který se kraji věnuje již léta a vytváří web [www.ceska-kanada.info](http://www.ceska-kanada.info). Bratřím karmelitánům z Kostelního Vydří, personálu TZ v Lomech u Kunžaku, panu Petrikovi a jeho skvělé kuchyni, pani Mládkové, kastelánce hradu Landštejn, Lesům Český Rudolec za výjimku ze zákazů vjezdu, pracovníkům místních úřadů a všem ostatním.

Lesům za jejich úkryt a vůni, skalám, za trpělivost, cestám za nadějí cíle, rybníkům a řekám za chladivou náruč, slunci, že dává a nic nečeká, hvězdnému nebi, že nás učí pokoře. A světlu v srdcích, že nepřestává svítit ani v nejhlubších temnotách.

Hodně štěstí a někdy někde na shledanou.

*Vaše redakce*



Česká Kanada 2005 – studentský výzkum krajiny • vydalo Soukromé reálné gymnázium Přírodní škola, o. p. s. • Fryčovic-  
ká 462, 199 00 Praha 9 – Letňany • tel.: 285 922 299 • e-mail: [info@prirodniskola.cz](mailto:info@prirodniskola.cz) • <http://www.prirodniskola.cz>  
redakční rada: Martin Sládeček, František Tichý • ilustrace: Jakub Mařík, Veronika Klímová • foto: studenti a učitelé  
Přírodní školy • sazba: Christo Bjalkovskí • vychází v Praze 14. října 2005 • náklad: 1 500 výtisků • **NEPRODEJNÉ!**